

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Dokument zasedanja

15.11.2006

B6-0597/2006 }
B6-0602/2006 }
B6-0604/2006 }
B6-0607/2006 }
B6-0609/2006 }
B6-0614/2006 } RC1

PREDLOG SKUPNE RESOLUCIJE

v skladu s členom 115(5) poslovnika, ki ga vlagajo:

- Michael Gahler, Bernd Posselt in Charles Tannock v imenu skupine PPE-DE
- Pasqualina Napoletano, Christa Prets in Lilli Gruber v imenu skupine PSE
- Marco Cappato, Marco Pannella in Marios Matsakis v imenu skupine ALDE
- Angelika Beer in Monica Frassoni v imenu skupine Verts/ALE
- Giusto Catania in André Brie v imenu skupine GUE/NGL
- Romano Maria La Russa, Michał Tomasz Kamiński, Adam Jerzy Bielan in Mogens N.J. Camre v imenu skupine UEN

in ki nadomesti predloge naslednjih političnih skupin:

- GUE/NGL (B6-0597/2006)
- PSE (B6-0602/2006)
- ALDE (B6-0604/2006)
- PPE-DE (B6-0607/2006)
- UEN (B6-0609/2006)
- Verts/ALE (B6-0614/2006)

o Iranu

RC\640114SL.doc

PE 381.828v01-00}
PE 381.833v01-00}
PE 381.835v01-00}
PE 381.838v01-00}
PE 381.840v01-00}
PE 381.845v01-00} RC1

SL

SL

Resolucija Evropskega parlamenta o Iranu

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Iranu, zlasti tistih o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju splošne deklaracije Združenih narodov o človekovih pravicah, mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah ter konvencije o otrokovih pravicah, katerih država podpisnica je Iran,
- ob upoštevanju dialoga o človekovih pravicah med EU in Iranom,
- ob upoštevanju 8. letnega poročila EU o človekovih pravicah (2006), ki ga je Svet sprejel 17. oktobra 2006,
- ob upoštevanju izjave predsedstva EU z dne 20. decembra 2005 o dialogu na temo človekovih pravic med EU in Iranom,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 11. aprila, 15. maja in 17. julija 2006, izjave Sveta z dne 26. julija 2006 o svobodi izražanja, izjave Sveta z dne 5. maja 2006 o človekovih pravicah v Iranu, izjave Sveta z dne 24. avgusta 2006 o smrti Akbarja Mohamadija in zaporni kazni Manučerja Mohamadija ter izjave Sveta z dne 5. oktobra 2006 o svobodi tiska,
- ob upoštevanju člena 115(5) svojega poslovnika,

Splošne razmere

- A. ker so se razmere v Iranu glede izvajanja državljanskih pravic in političnih svoboščin v zadnjem letu poslabšale, zlasti od predsedniških volitev junija 2005, kljub številnim prizadevanjem iranskih oblasti za spodbujanje univerzalnih vrednot,
- B. ker se je Iran obvezal, da bo v okviru različnih mednarodnih instrumentov na tem področju spodbujal in varoval človekove pravice in temeljne svoboščine,

Politični zaporniki

- C. ker so iranske oblasti izjavile, da poročilo sodne oblasti vsebuje natančne dokaze o kršitvah človekovih pravic, vključno z mučenjem in slabim ravnanjem z zaporniki v zaporih in kaznilnicah, vendar hkrati potrjuje, da so bili sprejeti ukrepi za reševanje teh problemov,
- D. ker je kljub temu še vedno razširjeno mučenje in slabo ravnanje z zaporniki, zapiranje v samicah, nezakonito priprtje, okrutne, nečloveške in ponižujoče kazni ter nekaznovanje vladnih uslužbencev,
- E. je zaskrbljen, ker je predsednik Ahmadinedžad avgusta 2006 Center za varstvo človekovih pravic, ki so ga soustanovili dobitnica Nobelove nagrade za mir in brezplačna pravna zastopnica Zahre Kazemi, Širin Ebadi, Akbar Ganji in Abdolfatah Soltani, razglasil za

RC\640114SL.doc

PE 381.828v01-00}
PE 381.833v01-00}
PE 381.835v01-00}
PE 381.838v01-00}
PE 381.840v01-00}
PE 381.845v01-00} RC1

nezakonito organizacijo in ker je notranje ministrstvo zagrozilo tistim, ki bodo to delo nadaljevali, s pregonom,

Pregon mladoletnih prestopnikov

- F. je močno zaskrbljen zaradi vse pogostejšega poročanja o smrtnih kaznih in usmrтитvah mladoletnih prestopnikov in ugotavlja, da v Iranu beležijo največ takih usmrтitev,

Pravice manjšin

- G. ker iranska ustava manjšinam omogoča uveljavljanje nekaterih pravic, kot je pravica manjšin do svojega jezika, vendar se v praksi te pravice v veliki meri ne morejo uveljavljati; ker so manjšinske skupine v preteklih mesecih protestirale in pozvale k uveljavljanju svojih pravic, kar je privedlo do množičnega priprtja udeležencev protestov,
- H. ker so Azere, največjo etnično manjšino v Iranu, maja 2006 močno prizadele karikature etnične manjšine v časopisu, ki je v državni lasti, ker se druge manjšine še naprej diskriminira in preganja zaradi verske in etnične pripadnosti, kot denimo Kurde in prebivalce okolice mesta Ahvaz, regionalnega središča province Kuzestan, kjer prevladujejo Arabci, ki so bili po besedah Miluna Kotharija, poročevalca Združenih narodov o ustreznosti bivališč, pregnani iz svojih vasi, medtem ko nekateri med njimi ostajajo pripti ali jim je bila izrečena smrtna kazen,

Pravica do veroizpovedi

- I. ker se poleg islama kot vera priznavajo le zoroastrizem, krščanstvo in judovstvo, privržence nepriznanih ver, kot sta bahajska vera in sufizem pa se diskriminira in nasilno zatira, ker zlasti privrženci bahajske vere ne smejo izražati svoje vere, zaradi česar so jim odvzete vse državljske pravice (npr. lastnina, visokošolsko izobraževanje),
- J. ker so ogroženi celo duhovniki, ki nasprotujejo teokratičnemu režimu v Iranu, kar dokazuje primer ajatole Sajeda Burudžerdija in njegovih privržencev, aretiranih oktobra 2006, ki so še vedno v zaporu,

Svoboda tiska

- K. je zlasti zaskrbljen zaradi vse pogostejšega poročanja o samovoljnih aretacijah novinarjev, spletnih novinarjev in avtorjev spletnih dnevnikov ter grožnjah proti njim, ker naj bi bilo v tem letu aretiranih vsaj 16 novinarjev, kar Iran zaradi pregona novinarjev in napada na svobodo tiska uvršča med najhujše države na svetu; zaprte so namreč vse časopisne hiše in spletne revije, ki so zavzele kritična stališča, preganjajo se družinski člani novinarjev, za novinarje je uvedena prepoved potovanja in zaplenjene so jim bile satelitske antene,
- L. ker naj bi iranske oblasti po poročilih prečesale vedno več spletnih strani in onemogočile dostop do številnih spletnih objav in političnih, socialnih ter kulturnih spletnih dnevnikov; ker iranske oblasti s prepovedjo proste uporabe interneta onemogočajo edini način pridobivanja necenzuriranih informacij, ki ga še ima iranska javnost,

Pravice žensk

- M. ker Iran še vedno ni podpisal konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk,
- N. ker so bile demonstracije v prid pravne reforme za odpravo diskriminacije žensk prekinjene in demonstranti aretirani, čeprav so jih pozneje izpustili,

Kršitev drugih pravic

- O. ker je predsednik Mahmud Ahmadinedžad septembra 2006 javno pozval k čistki liberalnih in posvetnih akademikov na univerzah, ker iranska vlada vse bolj ovira nadaljevanje visokošolskega študija kljub uspešno opravljenim sprejemnim izpitom in ker je sodstvo v preteklem letu mnoge študente obsodilo na zaporno kazen, denarne kazni ali bičanje,
- P. ker so ljudje še vedno zaprti in včasih obsojeni zaradi spolnih prekrškov, med drugim sporazumnih spolnih odnosov med neporočenimi odraslimi osebami in istospolno usmerjenimi,
- Q. ker je bil Iran leta 2005 po številu obsodb druga država na svetu; šlo naj bi za 282 primerov smrtne kazni, od tega jih je bilo med oktobrom 2005 in septembrom 2006 izvršenih 111, poleg tega je skrb zbujajoče dejstvo, da se kljub moratoriju na kamenjanje iz decembra 2002 ljudi še vedno obsoja na smrt s kamenjanjem, kar zaradi nezakonitih spolnih odnosov velja zlasti za ženske,
- R. ob upoštevanju obvestila pravosodnega vodje islamske republike Iran iz aprila 2004 o prepovedi mučenja in poznejši reformi zakonodaje v iranskem parlamentu, ki jo je svet varuhov odobril maja 2004,
- S. ker bodo decembra 2006 volitve v skupščino strokovnjakov, steber duhovniške ureditve, ki določa in nadzoruje delo vrhovnega vodje in volitve sveta varuhov; ker naj bi pri volitvah v svet nekaterim kandidatom volilnih okrožij Rey in Shemirant zavrnilo prijavo in ker naj bi za volitve v skupščino reformisti grozili z bojkotom, če ne bi bili sprejeti vsi kandidati,
- T. je močno zaskrbljen zaradi nespoštovanja mednarodnih standardov pri upravljanju sodstva, pomanjkanja zagotovil za pošten pravni postopek in nespoštovanja mednarodno priznanih pravnih varoval,

Kršitev mednarodnih obveznosti

- U. ker Iran ni pristal na nov krog dialoga med EU in Iranom o človekovih pravicah iz leta 2002 in ker je po četrtem krogu, ki se je odvijal 14. in 15. junija 2004, prenehal sodelovati kljub lanskim in letošnjim prizadevanjem EU, da se določi datum petega kroga,
- V. ker so odnosi med EU in Iranom temeljili na tridelnem pristopu, ki so ga zaznamovala pogajanja o sporazumu o trgovini in sodelovanju, politični dialog ter dialog o človekovih pravicah, in ker se je zaradi sedanjega stališča Irana o jedrskem programu prekinil politični

RC\640114SL.doc

PE 381.828v01-00}
PE 381.833v01-00}
PE 381.835v01-00}
PE 381.838v01-00}
PE 381.840v01-00}
PE 381.845v01-00} RC1

dialog,

Splošne razmere

1. je močno zaskrbljen, ker so se z junijem 2005, ko je stopil na oblast predsednik Ahmadinedžad, poslabšale razmere na področju človekovih pravic;
2. poziva Iran, da vsem osebam podeli pravico uresničevanja njihovih državljskih pravic in političnih svoboščin ter izraža upanje, da bodo iranske oblasti izpolnile svoje dolžnosti spodbujanja univerzalnih vrednost, za kar se je Iran zavezal z ratifikacijo mednarodnih konvencij;

Politični zaporniki

3. poziva iranske oblasti, da pospešijo preiskave sumljivih smrti ter ubojev intelektualcev in političnih aktivistov, da domnevne storilce izročijo organom pregona in da brezpogojno zagotovijo primerno zdravniško pomoč zapornikom s slabim zdravstvenim stanjem;
4. poziva iranske oblasti, da brezpogojno izpustijo vse zapornike vesti, zlasti Kejvana Ansarija, Kejvana Rafija, Kejrola Derakšandija, Abolfazla Džahandarja in Koruša Zajma;
5. v tem smislu pozdravlja nedavno izpustitev nekdanjega poslanca Sajeda Ali Akbarja Musavija-Koinija ter prejšnji izpustitvi Ramina Džahanbegluja in Akbarja Gandžija; pričakuje, da se bo Akbar Gandži, ki je bil oktobra povabljen na Evropski parlament, lahko svobodno in neovirano vrnil v Iran;

Pregon mladoletnih prestopnikov

6. je zgrožen, da se usmrtitve mladoletnikov in smrtne sodbe s kamenjanjem še vedno izvajajo in da sta se kljub zagotovitom vlade izvedla vsaj dva primera kamenjanja;
7. ostro obsoja smrtne kazni, zlasti smrtne obsodbe in usmrtitev mladoletnih prestopnikov ter poziva iranske oblasti k spoštovanju mednarodno priznanih pravnih varoval glede mladoletnih oseb, kot je konvencija Združenih narodov o otrokovih pravicah;

Pravice manjšin

8. poziva oblasti, naj spoštujejo mednarodno priznana pravna varovala glede oseb, ki pripadajo verskim manjšinam, uradno priznanim ali drugim; obsoja trenutno nespoštovanje pravic manjšin in zahteva, da manjšine lahko uveljavljajo vse pravice iz iranske ustave in mednarodne zakonodaje; oblasti nadalje poziva, naj odpravijo vse oblike diskriminacije na verski ali etnični podlagi ali diskriminacijo pripadnikov manjšin, kot so Kurdi, Azeri, Arabci in Baluči;
9. izraža zaskrbljenost nad usodo pravnika Saleha Kamranija, ki je na sodišču zagovarjal azerijske Turke in je 14. junija izginil; poziva iranske oblasti, naj takoj ustavijo neizbežne usmrtitve Arabcev Abdulaha Sulejmanija, Abdulreze Sanavatija Zerganija, Kasema

Salamata, Mohameda Džaba Pura, Abdulamirja Fardžalahija Džaba, Alireze Asakreha, Madžeda Albogubaiša, Kalafa Derhaba Kudajravija, Malika Banitamima, Saida Sakija in Abdulaha Al-Mansurija;

Svoboda tiska

10. opozarja vlado Irana na njene dolžnosti kot podpisnice mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ter o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah pri varovanju temeljnih človekovih pravic, zlasti svobode mnenja, ter poziva k izpustitvi vseh zaprtih novinarjev in avtorjev spletnih dnevnikov, vključno z Modžabo Saminedžadom, Ahmedom Razo Širijem, Arašem Sigarčijem in Masudom Bastanijem;
11. obsoja aretacije in zapiranje spletnih novinarjev in avtorjev spletnih dnevnikov ter sočasno cenzuro več različnih spletnih publikacij, dnevnikov in strani, ki so najbolj necenzurirani viri novic v Iranu; obsoja val samovoljnih aretacij novinarjev, pa tudi resno omejevanje in zlasti zapiranje medijev v Iranu;
12. poziva iranski parlament, naj iransko zakonodajo o medijih in kazenski zakonik uskladi z mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah, ter razveljavi zlasti vsa določila kazenskega prava, ki zadevajo miroljubno izražanje mnenja, vključno v medijih;

Pravica do veroizpovedi

13. poziva k odpravi vseh oblik razlikovanja glede na versko pripadnost, zlasti k odpravi *de facto* prepovedi bahajske vere;
14. izraža zaskrbljenost glede aretacije pravnikov Faršida Jadolahija in Omida Beruzija, ki sta dobila zaporno kazen, medtem ko sta branila sufije v Komu; prav tako izraža zaskrbljenost za varnost ajatole Sajada Hoseina Kazemejnija Borudžerde, ki se je več let zavzemal za ločitev vere od politične podlage države in ki je bil skupaj z več kot 400 privrženci ponovno aretiran;

Pravice žensk

15. kljub manjšemu napredku izraža zaskrbljenost glede neprestane diskriminacije žensk v pravu in praksi; obsoja diskriminacijo in nasilje nad ženskami v Iranu, ki ostajata resen problem; nadalje obsoja nasilje iranskih varnostnih sil nad ženskami, ki so se na začetku tega leta zbrale na praznovanju mednarodnega dneva žena 8. marca 2006; poleg tega obsoja iranske varnostne sile za nasilno prekinitev miroljubne demonstracije žensk in moških 12. junija 2006, ki so se zavzemali za konec pravne diskriminacije žensk v Iranu;
16. poziva Iran k podpisu konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, poleg tega pa zahteva tudi spremembo zakonsko določene starosti za polnoletnost za ženske v Iranu na 18 let;

Kršitve drugih pravic

RC\640114SL.doc

PE 381.828v01-00}
PE 381.833v01-00}
PE 381.835v01-00}
PE 381.838v01-00}
PE 381.840v01-00}
PE 381.845v01-00} RC1

17. močno obsoja odprti poziv predsednika Ahmadinedžada k čistki liberalnih in posvetnih akademikov na univerzah in poziva, da se vsem izključenim omogoči vrnitev in poučevanje v skladu z osnovnimi pravicami akademske svobode;
18. globoko obžaluje smrt študentskega aktivista Akbarja Madavija Mohamadija in političnega zapornika Valiole Fejza zaradi gladovne stavke in poziva k izpustitvi Manučerja Mohamadija; zahteva, da se študentov iz visokega izobraževanja ne sme izključevati zaradi njihovih miroljubnih političnih dejavnosti;
19. zahteva, da se spolna dejavnost med sporazumnimi neporočenimi odraslimi osebami ne sme preganjati; nadalje zahteva, da se ne sme zapirati ali usmrtiti oseb na podlagi njihove spolne usmerjenosti;
20. iranske oblasti poziva, naj dokažejo, da uvajajo objavljeni moratorij na kamenjanje, in zahteva takojšnje in natančno izvajanje razglašene prepovedi mučenja, ki jo je sprejel iranski parlament in odobril svet varuhov; poleg tega poziva k preoblikovanju iranskega islamskega kazenskega zakonika, da se odpravi kamenjanje;
21. izraža globoko zaskrbljenost, da se kandidati za prihajajoče volitve niso mogli prijaviti in da bodo reformisti volitve bojkotirali zaradi nedemokratičnih postopkov pri prijavih kandidatov na volitve;
22. iranske oblasti poziva k prizadevanju za zagotavljanje popolne uporabe ustreznih zakonodajnih postopkov, poštenih in preglednih postopkov v pravosodju, da se zagotovi spoštovanje pravice do obrambe in enakost obsodb na vseh vrstah sodišč;

Evropske pobude

23. poziva Iran k ponovnemu začetku dialoga o človekovih pravicah z Evropsko unijo ter nadalje poziva Svet in Komisijo k pozornemu spremljanju dogajanja v Iranu in izpostavitvi konkretnih primerov kršenja človekovih pravic kot osnovnih pogojev za napredek pri gospodarskih in trgovinskih odnosih med EU in Iranom;
24. poziva Komisijo, da v tesnem sodelovanju z Evropskim parlamentom učinkovito uporabi novi instrument za demokracijo in človekove pravice, da zagotovi demokracijo in spoštovanje človekovih pravic v Iranu, na primer s podporo necenzoriranih medijev;
25. poziva Svet, naj preuči možnosti, ki bi Parlamentu dovoljevale redno obnavljanje skupnega stališča Sveta št. 2001/931/SZVP z dne 27. decembra 2001 o izvajanju posebnih ukrepov za boj proti terorizmu, ob upoštevanju dogodkov od leta 2001 naprej;
26. pozdravlja prvi obisk delegacije majlis oktobra v Evropskem parlamentu in izraža upanje, da bodo uspešne izmenjave in ta resolucija postale del stalnega dialoga, ki bo vodil do postopnega približevanja med Iranom in Evropsko unijo na podlagi skupnih vrednot, zapisanih v listini in konvencijah Združenih narodov;
27. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, visokemu predstavniku za skupno zunanjo in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic EU, generalnemu sekretarju Združenih narodov, komisiji Združenih narodov za človekove pravice, predsedniku vrhovnega sodišča v Iranu ter vladi in parlamentu Islamske republike Iran.